

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์ อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นการศึกษาโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
2. ระยะเวลาการวิจัย
3. ขั้นตอนการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
5. วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ในการศึกษาการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 2 : กรณีศึกษา โรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์ อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการวิจัย ประกอบด้วย
 - 1.1 ผู้ร่วมวิจัย และผู้ให้ข้อมูล จำนวน 26 คน
 - 1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน
 - 1.1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน
 - 1.1.3 พระสงฆ์ จำนวน 2 รูป
 - 1.1.4 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 5 คน
 - 1.1.5 คณะครูฝ่ายงานบริหารทั่วไป จำนวน 5 คน
 - 1.2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์

จำนวน 144 คน

- 1.2.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 48 คน
- 1.2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 51 คน
- 1.2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 45 คน

ระยะเวลาการวิจัย

ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ ถึง เดือน มีนาคม พ.ศ. 2550

วงรอบที่ 1 วันที่ 1 กุมภาพันธ์ ถึงเดือน 27 มีนาคม พ.ศ. 2550

วงรอบที่ 2 วันที่ 28-30 มีนาคม พ.ศ. 2550

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้ขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart. ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการ PAOR มี 4 ขั้นตอน (สุวิมล ว่องวานิช. 2544 : 13) ได้แก่ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติตามแผน (Action) การสังเกต (Observation) การสะท้อนผล (Reflection) จำนวน 2 รอบ

1. การวางแผน (Planning) ดำเนินการดังนี้ เป็นขั้นวางแผนหลังจากศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และวิเคราะห์ กำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไข ที่ทำการสำรวจโดยการสัมภาษณ์ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และตรวจขอข้อมูลผลการผ่านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนเครือข่ายในกลุ่มสถานศึกษา กลุ่มที่ 10 แห่งกวดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำนวน 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์ โรงเรียนทุ่งคองวิทยา โรงเรียนโป่งนกเปล้า โรงเรียนบ้านเก่าเดื่อ และโรงเรียนบ้านคำพิบูล จากการวัดและประเมินผลในปีการศึกษา 2548 พบว่านักเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดีมากคิดเป็นร้อยละ 5 ระดับดีคิดเป็นร้อยละ 12 ระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 24 ระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 59 และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมวิเคราะห์แล้วพบว่า นักเรียนขาดคุณธรรม จริยธรรมอยู่ 4 ด้าน คือ 1) ด้านความรับผิดชอบ 2) ด้านความซื่อสัตย์ 3) ด้านความสามัคคี 4) ด้านความมีระเบียบวินัย ผู้วิจัยได้วางแผนในการดำเนินการดังนี้

1.1 กลยุทธ์ในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมทั้ง 4 ด้าน คือ

1.1.1 การจัดกิจกรรมหลักการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี ด้านความมีระเบียบวินัย โดยการสอดแทรกเข้าท่าทุกสาระการเรียนรู้

1.1.2 การจัดกิจกรรมเสริมให้นักเรียนปฏิบัติในกิจวัตรประจำวันมี กิจกรรมแข่งบริเวณให้รับฝึชอบบริเวณรักษาความสะอาด กิจกรรมบันทึกความดีประจำวัน เมื่อเก็บสิ่งของได้นำมาแจ้งคืนประกาศนเขชน้ำน้สารง กิจกรรมร่วมปฏิบัติงานของกลุ่มเวรประจำวัน และกิจกรรมตรวจการแต่งกายประจำวัน ประกาศนเขชทุกเข้าตอนเข้าแถวหน้าเสาธงก่อนขึ้นชั้นเรียน

1.1.3 การจัดอบรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม 2 คืน 3 วัน

1.1.4 การให้มีส่วนร่วมระดมความคิดของผู้ร่วมวิจัยในการจัด กิจกรรมหลักการสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมของครู การจัดกิจกรรมเสริมให้กับ นักเรียนและการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

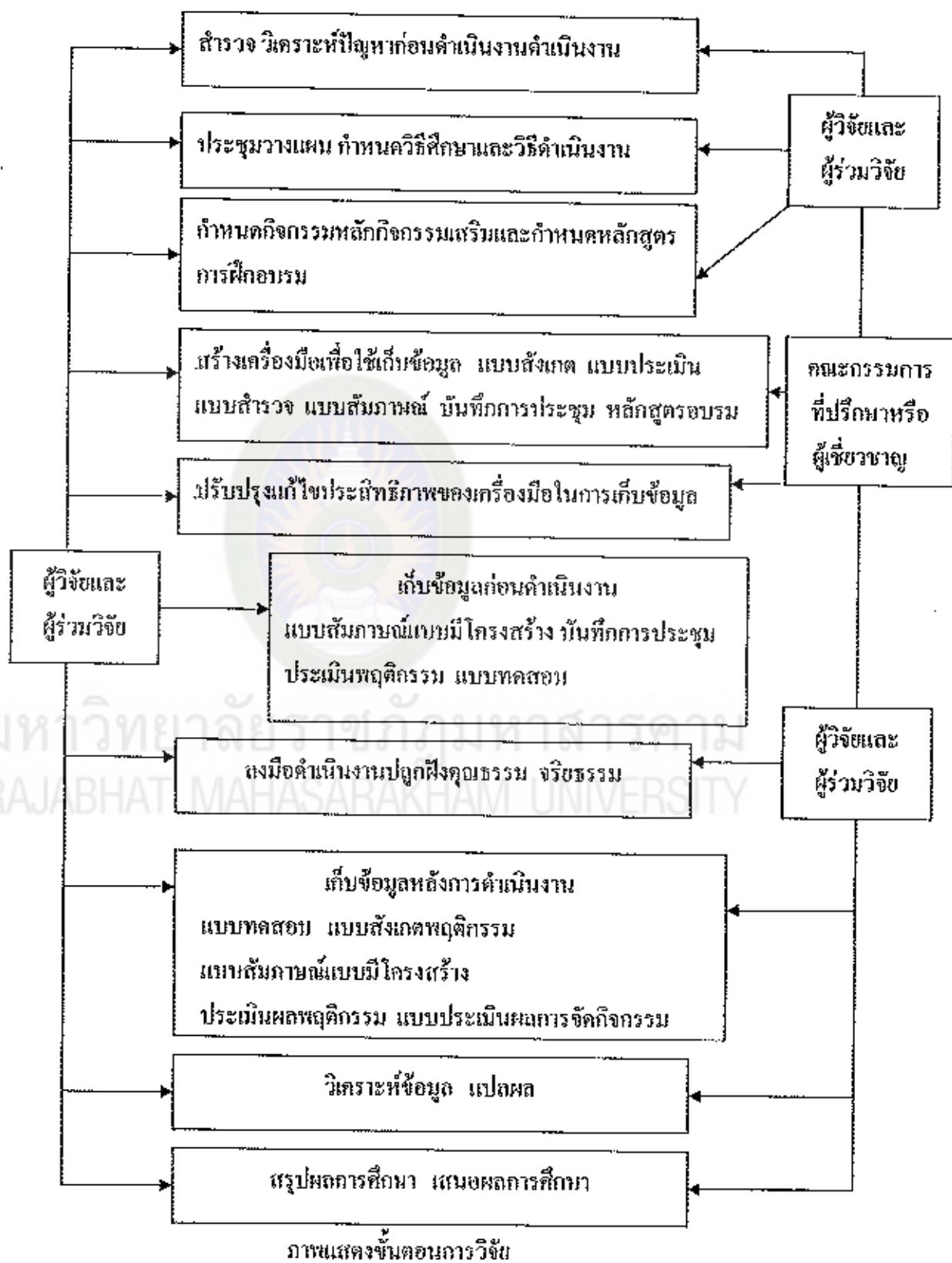
1.1.5 อบรมให้ความรู้ คณะครูในโรงเรียนเกี่ยวกับการสอนสอดแทรก การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมจากกิจกรรมหลักการจัดกิจกรรมเสริมให้กับนักเรียนและการจัด อบรมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน

1.1.6 อบรมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน

1.1.7 การมอบหมายงานให้ครูและนักเรียนได้ปฏิบัติตามกิจกรรมหลัก และกิจกรรมเสริม

1.1.8 การนิเทศให้ความช่วยเหลือครูและนักเรียนในการปฏิบัติงาน กิจกรรมหลักและกิจกรรมเสริม

1.2 กำหนดแผนปฏิบัติการ (Action Plan) เพื่อการปฏิบัติตามกิจกรรม เป้าหมาย ระยะเวลาในการดำเนินงาน ผู้เกี่ยวข้อง เก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งพอสามารถสรุปเป็นแผนภูมิและตารางปฏิบัติการได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 แผนปฏิบัติการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนคำม่วงจังหวัดวิทย์

กิจกรรม	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้อง/องค์กร ดำเนินการ	วิธีเก็บรวบรวม ข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ใน การเก็บรวบรวม ข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือ ผู้ให้ข้อมูล
1. สำรวจปัจจุบันปัญหา โรงเรียนเครือข่ายกลุ่ม สถานศึกษากลุ่มที่ 10 สหพ.ภส. เขต 3	- ทราบปัจจุบันปัญหา	23-31 มี.ค. 2549	-ผู้วิจัย -ผู้ร่วมวิจัย -ผู้บริหาร โรงเรียน -ครูผู้สอน	-การสำรวจ -การสัมภาษณ์	-แบบสำรวจ -แบบสรุปผลการ สำรวจ -แบบสัมภาษณ์	-โรงเรียนเครือข่าย -ครู
2. กำหนดเป้าหมาย/กำหนด กิจกรรม/สร้างหลักฐตรใน การอบรม	-มีเป้าหมาย -มีกิจกรรมการปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรม -มีหลักสูตรในการ อบรม	1 ก.พ. 2550 - 31 มี.ค. 2550	-ผู้วิจัย -ผู้เข้าร่วมวิจัย	-การประชุม ระดมความคิด	-แบบบันทึกการ ประชุม	-กลุ่มผู้ร่วมวิจัย
3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล	-เพื่อให้ได้รูปแบบ โครงสร้างเครื่องมือ	1 ก.พ. 2550 - 31 มี.ค. 2550	-ผู้วิจัย -ผู้ร่วมวิจัย -ผู้เชี่ยวชาญ -อาจารย์ที่ปรึกษา	-ระดมสมอง	-บันทึกการประชุม	-ผู้วิจัย -ผู้ร่วมวิจัย -ผู้เชี่ยวชาญ -อาจารย์ที่ปรึกษา

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงานกิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรม	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
4. จัดกิจกรรมหลัก -ด้านความรู้รับผิดชอบ -ด้านความซื่อสัตย์ -ด้านความสามัคคี -ด้านความมีระเบียบวินัย	-เพื่อพัฒนาการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม	1 ก.พ.2550 - 27 มี.ค. 2550	-ผู้วิจัย -ผู้ร่วมวิจัย -ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม -ประชาชน กลุ่มเป้าหมาย	-ประเมินพฤติกรรม-สังเกต สังเกต พฤติกรรม -สรุปการสังเกต พฤติกรรม -สัมภาษณ์	-แบบสำรวจ -แบบสังเกต -แบบสัมภาษณ์ -แบบสรุปการสังเกตพฤติกรรม	-ครู -ผู้ปกครอง -นักเรียน -กลุ่มเป้าหมาย
5. การประเมินกิจกรรมหลักทั้ง 4 ด้าน -กิจกรรมเสริมทั้ง 4 กิจกรรม	เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานและทราบผลการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทั้ง 4 ด้าน	27 มี.ค. 2550	-ผู้วิจัย -ผู้ร่วมวิจัย -ครูผู้รับผิดชอบ กิจกรรม -ประชาชน กลุ่มเป้าหมาย	-วิเคราะห์ข้อมูล -ประเมินกิจกรรม	-แบบประเมินกิจกรรม -แบบประเมินพฤติกรรม	-ครู -ผู้ปกครอง -นักเรียน -กลุ่มเป้าหมาย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรม	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
6. จัดอบรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม 2 สัปดาห์	-อบรมฝึกปฏิบัติ คุณธรรมจริยธรรมจากพุทธศาสนา	28-30 มี.ค. 2550	-ผู้วิจัย -ผู้ร่วมวิจัย -ประชาชน กลุ่มเป้าหมาย	-สังเกตบันทึกพฤติกรรม -สัมภาษณ์	-แบบบันทึก ประเมินกิจกรรม -แบบสัมภาษณ์	-นักเรียน -กลุ่มเป้าหมาย -ครู -ผู้ปกครอง
7. การประเมินจากกรวัดอบรมการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม	-เพื่อประเมินผลการพัฒนาคุณธรรมของนักเรียน	28-30 มี.ค. 2550	-ผู้วิจัย -ผู้ร่วมวิจัย -ประชากร กลุ่มเป้าหมาย	-วิเคราะห์บันทึกข้อมูล -สรุปการประเมินผลกิจกรรม	-แบบประเมินกิจกรรม -แบบประเมินพฤติกรรม	-ครู -นักเรียน -กลุ่มเป้าหมาย -ผู้ปกครอง

2. การปฏิบัติตามแผน (Action)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ปฏิบัติตามแผนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 2 โดยแบ่งเป็น 2 วงรอบ ดังนี้

วงรอบที่ 1 ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยการประชุมชี้แจงผู้ร่วมวิจัย จัดกิจกรรมหลักทั้ง 4 ด้านและกิจกรรมเสริม 4 กิจกรรม ตามตารางแผนปฏิบัติการ โดยการดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผน (Planning) ดำเนินการแยกกิจกรรมตามเกณฑ์การวัดลักษณะ อันพึงประสงค์ของสถานศึกษา ออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. กิจกรรมหลัก คือกิจกรรมที่ครูผู้สอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมของ นักเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้านดังนี้

- 1.1 ด้านความรับผิดชอบ
- 1.2 ด้านความซื่อสัตย์
- 1.3 ด้านความสามัคคี
- 1.4 ด้านความมีระเบียบวินัย

2. กิจกรรมเสริม คือ กิจกรรมที่จัดทำแผนระยะยาวที่จะต้องจัดโครงการ กำหนดกิจกรรมเสริม ให้ดำเนินการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนได้ปฏิบัติประจำวัน ซึ่งมีกิจกรรมดังนี้

- 2.1 การรับผิดชอบบริเวณ
- 2.2 การบันทึกความดีประจำวัน
- 2.3 การรายงานการปฏิบัติงานของเวรประจำวัน
- 2.4 การตรวจการแต่งกายประจำวัน

ขั้นที่ 2 ขึ้นลงมือปฏิบัติ (Action) การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน

1. กิจกรรมหลัก ประชุมชี้แจงให้ครูผู้สอนทุกคนสอนคุณธรรม จริยธรรม โดยมีการทำแผนการสอนสอดแทรกในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการควบคุม กำกับโดยการ นิเทศการสอน

2. กิจกรรมเสริม การดำเนินการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ซึ่งมีการดำเนินการดังนี้

- 2.1 จัดประชุมชี้แจง คณะครูและนักเรียน เกี่ยวกับแนวทาง

ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน จำนวน 4 กิจกรรม ดังนี้

2.1.1 การรับผิดชอบบริเวณ โดยจัดการแบ่งบริเวณให้นักเรียน
รับผิดชอบดูแลความสะอาดและการรักษาไม้ดอกไม้ประดับแต่ละชั้นเรียน

2.1.2 การบันทึกการทำความดีประจำวัน โดยการบันทึกการทำ
ความดีของนักเรียนแต่ละวัน เช่นการเก็บสิ่งของได้แล้วนำมาแจ้งครู เพื่อประกาศแจ้งของหาย
ส่งคืน

2.1.3 การมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติเวรประจำวัน เช่น
เวรทำความสะอาดห้องเรียน เวรทำความสะอาดห้องน้ำ เวรทำความสะอาดอาคารเรียน เป็นต้น

2.1.4 การตรวจเครื่องแต่งกายนักเรียน ให้ถูกต้องตามระเบียบ
ของโรงเรียน ครูเวรตรวจที่หน้าประตูทางเข้าโรงเรียนตอนเช้า ครูประจำชั้นตรวจเครื่องแต่ง
กายตอนเช้าแถวหน้าเสาธงตอนเช้า

2.2 โรงเรียนออกคำสั่งให้ผู้รับผิดชอบ ปฏิบัติตามกิจกรรมเสริม
ทั้ง 4 กิจกรรม โดยให้มีการควบคุม กำกับ ติดตาม มีเทศ ตลอดจนให้มีการประกวดให้
รางวัลนักเรียนตามกิจกรรมเสริมดังนี้

2.2.1 การประกวดการรับผิดชอบบริเวณแต่ละชั้นเรียน
ประจำสัปดาห์และประจำเดือน ประกาศหน้าเสาธง ให้รางวัลพร้อมเกียรติบัตร

2.2.2 การประกวดนักเรียนทำความดี เป็นรายบุคคล
ประจำสัปดาห์และประจำเดือน ประกาศหน้าเสาธง ให้รางวัลพร้อมเกียรติบัตร

2.2.3 การประกวดการทำงานของเวรทำความสะอาดห้องเรียน
ประจำวัน ประกาศหน้าเสาธงชมเชย

2.2.4 การประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ ประจำเดือน
ประกาศหน้าเสาธง ให้รางวัลพร้อมเกียรติบัตร

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยบันทึกและสังเกตพฤติกรรมนักเรียนเพื่อนำไปประเมินผล
ปรับปรุงการดำเนินงานจัดกิจกรรมต่อไป

ขั้นที่ 4 สะท้อนผลการดำเนินการในวงรอบที่ 1

วงรอบที่ 2 ดำเนินการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย
โดยการจัดอบรม จำนวน 2 คืน 3 วัน โดยการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 จัดประชุมชี้แจง และระดมความคิดในการจัดดำเนินการอบรม เพื่อ
เตรียมการ ดังนี้

1.1 ขออนุญาตจัดกิจกรรมและขออนุมัติงบประมาณในการดำเนินการ

1.2 เตรียมบุคลากรในการดำเนินการ คณะดำเนินงานแต่ละฝ่ายรวมทั้งวิทยากรที่จะให้การอบรม

1.3 เตรียมวัสดุ – อุปกรณ์ เอกสาร ให้ความรู้และสถานที่อบรม

ขั้นที่ 2 ดำเนินการอบรมตามหลักสูตรการอบรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนให้ความรู้และฝึกปฏิบัติ ตามที่กำหนดในหลักสูตรการฝึกอบรม

ขั้นที่ 3 บันทึกและสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในขณะอบรม

ขั้นที่ 4 สะท้อนผลวงรอบที่ 2

4.1 ประชุมคณะผู้ร่วมวิจัยและคณะดำเนินการจัดอบรม เกี่ยวกับพฤติกรรม

ที่เกิดขึ้นจากการอบรม

4.2 ประเมินผลการดำเนินงานและพฤติกรรมนักเรียน

2.3 การสังเกต (Observation) ผลที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในการจัดกิจกรรมหลักกิจกรรมเสริมและการจัดดำเนินการอบรม ทำการบันทึกข้อคำถาม ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆของผู้ร่วมวิจัยระหว่างการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อเก็บไว้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลและผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย ทำการสังเกตและประเมินพฤติกรรมของนักเรียนก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ ตลอดจนหลังการดำเนินงานปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมทุกครั้งเพื่อนำไปสะท้อนผลต่อไป

2.4 การสะท้อนผล (Reflection) ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันประชุมสะท้อนผลการปฏิบัติการทั้ง 2 วงรอบ และการประชุมสะท้อนผลถือว่าเป็นการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้และประสบการณ์หรือข้อค้นพบในทางที่ดีและที่เป็นจุดบกพร่องของการดำเนินงาน เพื่อเป็นการเอื้อต่อการปรับปรุงกลยุทธ์และวิธีการต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

1. แบบสำรวจการวัดและประเมินผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ทัศนคติชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเคารพกตัญญูและด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ช่วงขั้นที่ 2 โรงเรียนในกลุ่มสถานศึกษากลุ่มที่ 10 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำนวน 5 โรงเรียน เป็นรายบุคคล ก่อนวิเคราะห์และสรุปสภาพปัจจุบันปัญหา

2. แบบสรุปผลการวัดและประเมินผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาคุณธรรม จริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคีและด้านความมีระเบียบวินัย ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 เป็นภาพรวมรายโรงเรียนในกลุ่มสถานศึกษากลุ่มที่ 10 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำนวน 5 โรงเรียน ก่อนวิเคราะห์และสรุปสภาพปัจจุบันปัญหา

3. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายในกลุ่มสถานศึกษา กลุ่มที่ 10 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำนวน 5 โรงเรียนเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา ก่อนวิเคราะห์และสรุปปัญหา

4. แบบบันทึกการประชุม ใช้บันทึกการประชุมเพื่อระดมความคิดในการวิเคราะห์ปัญหา วางแผนและปฏิบัติงานร่วมกัน

5. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อศึกษาวิเคราะห์การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมทั้งปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น ใช้ก่อนและหลังการดำเนินการ

6. แบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนเพื่อการวิจัย เรื่องการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมทั้งก่อนและหลังการดำเนินการ

7. แบบสังเกตพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนแต่ละรายบุคคล เป็นรายสัปดาห์ในระหว่างดำเนินการ

8. แบบสรุปการสังเกตพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน เป็นรายเดือนในระหว่างดำเนินการ

9. แบบประเมินผลการจัดกิจกรรมหลัก กิจกรรมเสริม และการจัดการอบรม การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมระหว่างดำเนินการและหลังดำเนินการ

10. แบบทดสอบพฤติกรรมความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมทดสอบก่อนและหลังการอบรม

วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน
2. แบบประเมินพฤติกรรม ด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบ
ตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 2 : กรณีศึกษา โรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์ อำเภอคำม่วง
จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่กำหนดไว้ 5 ระดับ คือ
มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในด้านคุณธรรม
จริยธรรม

ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินพฤติกรรม ได้ดำเนินการดังนี้

1. กำหนดขอบข่ายของข้อคำถาม เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม 4
ด้าน

คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย และด้านความสามัคคี

2. กำหนดขอบข่ายของคำถามให้ครอบคลุมขอบข่ายของพฤติกรรมแล้วดำเนินการ
สร้างข้อคำถามตามขอบข่าย

3. นำแบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนที่สร้างขึ้น เสนอ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ

4. ปรับปรุงแบบประเมินตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะแล้วนำเสนอ
ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาความครอบคลุมของข้อคำถามและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
(Content Validity) ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

4.1 นายประเวช วันชูเสริม ผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญการ โรงเรียน
คำม่วงจรัสวิทย์ วุฒิการศึกษ กศ.ม. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4.2 นายสิทธธรรม โทณะทา ผู้อำนวยการโรงเรียนเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านโนนค้อ
วุฒิการศึกษ กศ.ม. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4.3 นายสำเนียง พิมปัดชา ผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญการพิเศษ โรงเรียน
บ้านดงสวนพัฒนา วุฒิการศึกษ กศ.ม. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4.4 นายสมบัติ วรรณฤทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญการ โรงเรียนบ้านคำพิมูล
วุฒิการศึกษ กศ.ม. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.5 นายศักดิ์สิทธิ์ ฤทธิสัน อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษ
กศ.ม. สาขาวิชาผลการศึกษ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5. นำแบบประเมินพฤติกรรมที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วจัดพิมพ์ เพื่อนำไปทดลอง (Try-out) ต่อไป

6. นำแบบประเมินพฤติกรรมไปทดลองใช้ กับนักเรียนของโรงเรียนทุ่งคลองวิทยา ตำบลทุ่งคอง อำเภอกำแพง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน

7. นำแบบประเมินพฤติกรรมที่ไปทดลองใช้มาวิเคราะห์หาคุณภาพ โดยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินพฤติกรรมทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cron Bach ; บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96)

8. จัดพิมพ์แบบประเมินพฤติกรรมฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

3. แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง เพื่อสำรวจปัญหา และผลการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนหลังปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วกำหนดโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์

3.2 ขอคำปรึกษาแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับรูปแบบการสัมภาษณ์

3.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามโครงสร้างที่กำหนด

3.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา และการใช้ภาษา จากนั้นจึงเสนอแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับกระบวนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

3.5 ปรับปรุงแก้ไข แบบสัมภาษณ์แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการค้าเนินตามแผนต่อไป

4. แบบประเมินกิจกรรมเสริม 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมแบ่งเขตรับผิดชอบ กิจกรรมบันทึกความดี กิจกรรมการรายงานการปฏิบัติงานของเวรประจำวัน กิจกรรมตรวจการแต่งกายประจำวัน เป็นแบบประเมินกิจกรรมที่ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมร่วมกันจัดทำขึ้นเป็นแบบสอบถามชนิดแบบปลายเปิด โดยมีขั้นตอนการสร้าง คือ

1. ศึกษาขอบข่ายการดำเนินงานโครงการ

2. กำหนดหัวข้อการประเมินตามขอบข่ายการดำเนินงานโครงการ

3. นำไปให้ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูเวรประจำวัน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประเมินผล สรุปผล รายงานผลการดำเนินงานโครงการ

4. แบบบันทึกการประชุม เป็นแบบบันทึกการประชุมของโรงเรียนที่ผู้วิจัยและผู้ร่วม

วิจัยใช้ในการบันทึกข้อตกลง ข้อสังเกต ผลการวิพากษ์วิจารณ์ และผลการปฏิบัติงานในระหว่างการค้าดำเนินการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 2 : กรณีศึกษาโรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการ โรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์ อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยนำแบบประเมินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ไปเก็บข้อมูลและนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนด้วยตนเอง
3. รวบรวมแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน
4. ผู้วิจัยนำแบบประเมินกิจกรรมเก็บรวบรวมข้อมูลสรุปและรายงานผลการประเมินกิจกรรมเสริมทั้ง 4 กิจกรรม
5. ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน แล้วนำมาสรุปผล
6. ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้กำหนดการสัมภาษณ์ เป็น 2 ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 20 - 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 ครั้งที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 27 - 31 มีนาคม พ.ศ. 2550

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการดังนี้

1. วิเคราะห์แบบตั้งเขตพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. วิเคราะห์แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนก่อนการปลูกฝังและหลังการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ช่วงชั้นที่ 2 : กรณีศึกษาโรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ในการปลูกฝังคุณธรรม

จริยธรรมของนักเรียนระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นจำนวนช่วงชั้นที่ 2 : กรณีศึกษาโรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนรายด้าน และ

ภาพรวม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) เปรียบเทียบกับเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับการแสดงพฤติกรรมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับการแสดงพฤติกรรมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับการแสดงพฤติกรรมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับการแสดงพฤติกรรมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับการแสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา นำเสนอในรูปแบบความเรียงเป็นภาพรวม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

- 1.1 การหาค่าคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าอำนาจการจำแนกรายข้อกับคะแนน

รวมรายด้าน (Item-total Correlation) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Simple Correlation Coefficient) ของเพียร์สัน

- 1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการครอนบาค (Cronbach ; บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

- 2.2 ร้อยละ (Percentage)

ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ

 \bar{X} คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย $\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมด

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

ร้อยละ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

เมื่อ

X คือ คะแนนทั้งหมด

N คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2.2 สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ได้แก่

ค่าสถิติ t-test (Dependent Samples)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สูตรค่าสถิติ t-test ดังนี้

$$t = \frac{\bar{d}}{\frac{S_d}{\sqrt{n}}} \quad \text{โดยที่} \quad S_d = \sqrt{\frac{n\sum d^2 - (\sum d)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ

t คือ ค่า t-test

d คือ ผลต่างของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

 \bar{d} คือ ผลต่างเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน S_d คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง